

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Confessio Fidei Exhibita Invictiss. Imp. Carolo V. Cæsari
Aug. in Comicijs Avgvstæ. Anno M. D. XXX.**

Melanchthon, Philipp

Vitebergæ, 1542

VD16 C 4714

De Nvmero Et Vsv Sacramentorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35748

SACRAMENTORVM.

IN XIII. articulo probant aduersarij, & dicimus Sacramenta non esse tantum notas professionis inter homines, ut quidam fingunt, sed magis esse signa & testimonia uoluntatis Dei erga nos, per quæ mouet Deus corda ad credendum. Sed hic iubent nos etiam septem Sacramenta numerare. Nos sentimus præstandum esse, ne negligantur res & ceremoniæ in scripturis institutæ, quotcunq; sunt. Nec multum referre putamus, etiam si docendi causa alij numerant aliter, si tamen recte conseruent res in scriptura traditas. Nec ueteres eodem modo numerauerunt.

Si Sacramenta uocamus ritus, qui habent mandatum Dei, & quibus addita est promissio gratiæ, facile est iudicare quæ sint proprie Sacramenta. Nam ritus ab hominibus instituti non erunt hoc modo proprie dicta Sacramenta. Non est enim auctoritatis humane, promittere gratiã, Quare signa sine mandato Dei instituta, non sunt certa signa gratiæ, etiã si fortasse rudes docent, aut admonent aliqd. Vere igitur sunt Sacramenta, Baptismus, Coena Domini, Absolutio, quæ est sacramentũ poenitentiae

DE NUMERO ET VSU

tentiae. Nam hi ritus habent mandatum Dei, & promissionem gratiae, quae est propria noui Testamenti. Certo enim debent statuere corda, cum baptizamur, cum uescimur corpore Domini, cum abluimur, & uere ignoscat nobis Deus propter Christum, Et corda simul per uerbum, & ritum mouet Deus, ut credant, & concipiant fidem, sicut ait Paulus. Fides ex auditu est. Sicut autem uerbum incurrit in aures, ut feriat corda, Ita ritus ipse incurrit in oculos, ut moueat corda. Idem effectus est uerbi & ritus, sicut praecclare dictum est ab Augustino, Sacramentum esse uerbum uisibile, quia ritus oculis accipitur, & est quasi pictura uerbi, idem significans, quod uerbum. Quare idem est utriusque effectus.

Confirmatio & Extrema unctio sunt ritus accepti a Patribus, quos ne Ecclesia quidem tamquam necessarios ad salutem requirit, quia non habent mandatum Dei. Propterea non est inutile hos ritus discernere a superioribus, qui habent expressum mandatum Dei, & claram promissionem gratiae.

Sacerdotium intelligunt aduersarij non esse ministerio uerbi & sacramentorum alijs porrigendorum

gendorum, sed intelligunt de sacrificio, quasi oporteat esse in nouo Testamento, sacerdotium simile Leuitico, quod pro populo sacrificet, & mereatur alijs remissionem peccatorum. Nos docemus sacrificium Christi morientis in Cruce, satis fuisse pro peccatis totius mundi, nec indigere praeterea alijs sacrificijs, quasi illud non satis fuerit pro peccatis nostris. Ideo iustificantur homines, non propter ulla reliqua sacrificia, sed propter illud unum Christi sacrificium, si credant illo sacrificio se redemptos esse. Ideo sacerdotes uocantur, non ad ulla sacrificia uelut in lege pro populo facienda, ut per ea mereantur populo remissionem peccatorum, sed uocantur ad docendum Euangelium, & sacramenta porrigenda populo. Nec habemus nos aliud sacerdotium, simile Leuitico, sicut satis docet Epistola ad Ebreos. Si autem ordo de ministerio uerbi intelligatur, non grauatim uocauerimus ordinem sacramentum. Nam ministerium uerbi habet mandatum Dei, Et habet magnificas promissiones, Roma. 1. Euangelium est potentia Dei ad salutem omni credenti. Item Esai. 55. Verbum meum quod egredietur de ore meo, non reuertetur ad me uacuum, sed faciet quae uolui &c. Si ordo hoc modo intelligatur, neq;

neq;

DE NUMERO ET VSU

neq; impositionem manuum uocare sacramentum
 grauemur. Habet enim Ecclesia mandatum de con-
 stituendis ministris, quod gratissimum esse nobis
 debet, q; scimus Deum approbare ministerium il-
 lud, & adesse in ministerio. Ac prodest quantum
 fieri potest, ornare ministerium uerbi, omni gene-
 re laudis, aduersus fanaticos homines, qui somnia-
 ant spiritum sanctum dari, non per uerbum, sed
 propter suas quasdam preparationes, si sedeant
 ociosi, taciti, in locis obscuris, expectantes illa-
 minationem, quemadmodum olim *εὐθουσιασά* de-
 cebant, & nunc docent Anabaptista.

Matrimonium non est primum institutum in
 nouo Testamento, sed statim initio creato generi
 humano. Habet autem mandatum Dei, habet
 promissiones, non quidem proprie ad nouum Te-
 stamentum pertinentes, sed magis pertinentes ad
 uitam corporalem, quare si quis uolet sacramen-
 tum uocare, discernere tamen a prioribus illis de-
 bet, quæ proprie sunt signa noui Testamenti, &
 sunt testimonia gratiæ & remissionis peccatorum.
 Quod si Matrimonium propterea habebit appella-
 tionem sacramenti, quia habet mandatum Dei.
 Etiam alij status seu officia quæ habent mandatum

Dei, poterunt uocari sacramenta, sicut Magistratus. Postremo, si omnes res annumerari sacramentis debent quæ habent mandatum Dei, & quibus sunt additæ promissiones, cur non addimus orationem quæ uerissime potest dici sacramentum. Habet enim & mandatum Dei & promissiones plurimas. Et collocata inter sacramenta, quasi in illustriore loco, inuitat homines ad orandum. Posset hic numerari etiam Elemosynæ, Item afflictiones, quæ & ipse sunt signa, quibus addidit Deus promissiones, sed omittamus ista. Nemo enim uir prudens de numero aut uocalulo magnopere rixabitur, si tamen illæ res retineantur, quæ habent mandatum Dei & promissiones.

Illud magis est necessarium, intelligere quomodo sit utendum sacramentis. Hic damnamus totum populum Scholasticorum doctorum, qui docent, quod sacramenta non ponenti obicem, conferant gratiã ex opere operato, sine bono motu utentis. Hæc simpliciter Iudaica opinio est, sentire, quod per ceremoniam iustificemur, sine bono motu cordis, hoc est, sine fide. Et tamẽ hæc impia & perniciofa opinio, magna autoritate docetur, in toto regno Pontificio. Paulus reclamationem & negat Abraham iustificatum

DE NUMERO ET VSV

iustificatum esse circumcissione, sed circumcissionem esse signum propositum ad exercendam fidem. Ita nos docemus, q̄ in usu sacramentorum, fides debeat accedere, quæ credat illis promissionibus, & accipiat res promissas, quæ ibi in sacramento offeruntur. Et est ratio plana & firmissima. Promissio est inutilis nisi fide accipiatur. At sacramenta sunt signa promissionum. Igitur in usu debet accedere fides, ut si quis utetur Coena Domini, sic utatur, Quia id est sacramentum noui Testamenti, ut Christus clare dicit, Ideo statuat sibi offerri res promissas in nouo Testamento, scilicet gratuitam promissionem peccatorum. Et hanc rem fide accipiat, erigat pauidam conscientiam, & sentiat hæc testimonia, non esse fallacia, sed tam certa, quam si Deus nouo miraculo de cælo promitteret se uelle ignoscere. Quid autem prodesse illa miracula & promissiones, non credenti? Et loquimur hic de fide speciali quæ presenti promissioni credit, non tantum quæ in genere credit Deum esse, sed quæ credit offerri remissionem peccatorum. Hic usus sacramenti consolatur pias & pauidas mentes. Quantum autem in Ecclesia abusus um pepererit illa fanatica opinio, de opere operato sine bono motu utentis, nemo uerbis consequi potest.

potest. Hinc est illa infinita prophanatio missarum, sed de hac infra dicemus. Neq; ulla litera ex ueteribus Scriptoribus proferri potest, quæ patrocinetur hac in re Scholasticis. Imo contrarium ait Augustinus, q; fides sacramenti, non sacramentum iustificet. Et est nota Pauli sententia, Corde creditur ad iusticiam.

Articulus XIII. in quo dicimus, nemini nisi rite uocato concedendum esse administrationem sacramentorum & uerbi in Ecclesia, ita recipiunt, si tamen utamur ordinatione Canonica. Hac de re in hoc conuentu sæpe testati sumus, nos summa uoluntate cupere conseruare politiam Ecclesiasticam, & gradus in Ecclesia factos etiam humana autoritate. Scimus enim bono & utili consilio a Patribus Ecclesiasticam disciplinam hoc modo, ut ueteres Canones describunt, constitutam esse, Sed Episcopi sacerdotes nostros aut cogunt hoc doctrinae genus quod confessi sumus abijcere ac damnare, aut noua & inaudita crudelitate miseris & innocentes occidunt. Hæ causæ impediunt quo minus agnoscant hos Episcopos, nostri sacerdotes. Ita seuericia Episcoporum in causa est, quare alicubi dissoluitur illa Canonica politia,

P quam

DE TRADITIONIBVS

quam nos magnopere cupiebamus conseruare. Ipsi uiderint quomodo rationē Deo reddituri sint, & dissipant Ecclesiam. Nostra conscientia hac in re nihil habent periculi, quia cum sciamus confessionem nostram ueram, piam & catholicam esse, nō debemus approbare seuiam istorum, qui hanc doctrinam persequuntur. Et Ecclesiam esse scimus apud hos, qui uerbum Dei recte docent, & recte administrant sacramenta, non apud illos, qui uerbum Dei non solum edictis delere conantur, sed etiam recta & uera docentes trucidant, erga quos, etiam si quid contra Canones faciunt, tamen ipsi Canones miciores sunt. Porro hic iterum uolumus testatum, nos libenter conseruaturos esse Ecclesiasticam & Canonicam politiam, si modo Episcopi desinant in nostras Ecclesias seuire. Hęc nostra uoluntas & coram Deo, & apud omnes gentes, ad omnem posteritatem excusabit nos, ne nobis imputari possit, q̄ Episcoporum autoritas labefactatur, ubi legerint atq; audierint homines, nos iniustam seuiam Episcoporum deprecantes, nihil æqui impetrare potuisse.

DE TRADITIONIBVS HV-
MANIS IN ECCLESIA.

In articulo